16 Jaar, No. 144. — 's HERTOGENBOSCH. — Dingsdag 24 September 1844.

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad

ABONNEMENTS-PRIJS
Voor de Stad. . f 12.
Franco per post. . 14.

DICERE VERUM QUID VETAT

(Verschijnt drie malen in de week: Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.)

ADVERTENTIEN
15 *cents de regel*
behalve 35 *cents zegel*

VOOROORDEELEN.

III.

Het is eene droevige waarheid, dat van de zijde der protestanten tegen de Katholijken politieke vooroordeelen bestaan; maar treuriger nog is het, dat die hier en daar zoo levendig zijn, dat zij tot de onregtvaardigste handelingen leiden.

Wij willen slechts twee daadzaken opnoemen ten bewijze van hetgeen wij stellen. Maar deze twee daadzaken zullen ook tevens doen zien, dat de hatelijke onverdraagzaamheid eigenlijk slechts bij onze oligarchen huisvest.

Hoe komt het, dat in de noordelijke provinciën niet een enkel Katholijk zitting heeft in de tweede kamer? Noch in Noord- noch in Zuid-Holland, noch in Zeeland, noch in Gelderland en Overijssel; noch in Groningen en Vriesland is een Katholijk waardig bevonden geworden, om de belangen der natie in 's lands vergaderzaal te gaan vertegenwoordigen.

Is dat toeval?

En indien het geen toeval zijn kan, hetwelk zulk voortdurend ostracismus over de Katholijken uitoefent, waaraan moet men het dan toeschrijven, dat niet één hunner met het vertrouwen zijner landgenooten werd vereerd in het toezigt over 's volks belangen?

Zijn zij voor die taak niet bekwaam? Maar waarom dan protestantsche nulliteiten gekozen en herkozen?

Is hun karakter niet onafhankelijk genoeg? Maar waarom begiftigt men dan 's lands vertegenwoordiging zoodanig met protestantsche jabroers, dat de natie er van walgt?

Neen, het is duidelijk, dat men de Katholijken niet kiest, omdat men ze niet wil kiezen. Hunne geloofsbelijdenis is voldoende, om hen, niet van de aanspraak, maar van de benoeming uit te sluiten.

Is dat verdraagzaam? Is dat politieke verbroedering, gelijk men voorgeeft die te willen.

Handelen zóó de Katholijken? Handelt zóó Noord-Braband?

En hoe komt het, dat men Noord-Braband, hetwelk politiek verdraagzaam is, en daarvan bewijzen geeft, mistrouwt en van onverdraagzaamheid beschuldigt!

Is dat niet bedriegelijke laaghartigheid? Is dat geen laster?

Ja, laster wordt er gebezigd, om de eenvoudige protestanten te fanatiseren, tegen de Katholijken op te winden. Hunne vooroordeelen worden door laster gevoed; want het is de oligarchieke partij, die zich door dien laster staande houdt, om protestanten en Katholijken, dat is de geheele natie ten haren behoeve te kunnen uitzuigen.

Wanneer toch zullen de oogen open gaan van het volk van Nederland?

Er is nog eene tweede daadzaak, welke de vijandige onverdraagzaamheid der oligarchen heeft in het oog doen springen.

Hoe kwam het, dat de heer Borret geen minister van justitie mogt zijn, *omdat* hij Katholijk was?

Hoé kwam het, dat geheel het ministerie zijne demissie dreigde te nemen, ingeval de heer Borret met die portefeuille werd belast?

Is er iemand, die het betwijfelen kan, of de heer Borret talenten en kennissen bezit? of is het genoeg Katholijk te zijn, om als onbekwaam ter zijde gesteld te worden.

Mistrouwde men den heer Borret? Waarom? Was hij niet jaren lang een der verdienstelijkste leden van den staatsraad? Had hij niet als dusdanig vele diensten aan het land bewezen? Of is het genoeg Katholijk te zijn, om een door ondervinding beproefd, regtschapen man, als een' verrader te behandelen?

Wat was hier de drijfveer? Onverdraagzaamheid, de schreeuwendste onverdraagzaamheid.

De ministers waren werktuigen der oligarchie. Er waren er onder hen, die te onafhankelijk schenen, om zich zoo het juk te laten op den hals leggen. Hunne zwakheid heeft het hoofd gebogen onder de overheersching der oligarchieke partij, en zij hebben zich aangesloten bij de vijanden van konstitutionele vrijgevigheid, die gelijkheid van allen, zonder aanzien van godsdienstbelijdenis, wil.

Het is een bewijs, dat niet alleen de magt der oligarchie groot is, en dat de vereenigde pogingen der geheele natie noodig zijn, om die te breken; maar ook nog dat de vooroordeelen bij het protestantsche gedeelte der natie groot moeten zijn, als eene regering zulke ongrondwettige stappen durft wagen, zonder zich den blaam van eenig door protestanten geschreven dagblad op den hals te halen.

Wij zeggen, en herhalen het nogmaals, het bestaan en levendighouden dier vooroordeelen [illegible] oligarchen, en het zijn deze, die daarom niets onbeproefd laten, om het vuur der onverdraagzaamheid onder Neerlands gemengde bevolking hoe langer hoe meer voedsel te geven.

Zal de natie, dit nooit willen inzien? Zal zij nooit willen begrijpen, dat men haar, om den tuin leidt; dat zij een speelbal is van de intrigues der oligarchie?

Dan wanhopen wij aan het behoud van Nederland.

ITALIE

Volgens den thans verschenen pausselijken almanak, heeft de H. Vader den 18n dezer, zijnen 79. geboortedag gevierd, en zit sedert 2 febr. 1831 op den stoel van Petrus. Het H. Kollegie bestaat uit 60 kardinalen, waaronder 6 kardinaal-bisschoppen, 44 kardinaal-priesters en 10 kardinaal-diakenen. Nog twee kardinalen zijn in leven die door Z. H. Pius VII. benoemd zijn. Zeven, die door Z. H. Leo XII. tot deze waardigheid werden verheven en 51 die van den tegenwoordigen paus het purper ontvingen. De oudste der kardinalen telt 85 jaren, de jongste 35. De bevolking van Rome werd op het einde van het jaar 1843 geschat op 170,701 inwoners, met uitzondering van de joden.

OOSTENIJK

Volgens berigten uit Triest, bevinden zich binnen die stad of worden eerstdaags aldaar verwacht: de keizer van Oostenrijk, de koningen van Napels en van Sardinië, de groot-hertog [illegible] tog van Modena en de [illegible] het schijnt zeker dat in [illegible] vereeniging van doorluchtige personen, eenstrige en krachtdadige maatregelen zullen genomen worden, tot beteugeling van de aanslagen van het *Jonge Italie*.

Men heeft een aantal bewijsstukken verzameld, door welke de konferentie zal worden bekend gemaakt, met de misdadige plannen van dit zamenzwerend genootschap, welks hoofd Mazzini, onder de bescherming der Engelsche gastvrijheid, de woelingen bestuurt, en de openbare rust in geheel Italie straffeloos in de waagschaal stelt. Het is te hopen, dat de vergaderde vorsten het middel zullen weten te vinden om de misdadige pogingen van dien Catilina onzer eeuw te beteugelen.

(*L'Univers.*)

ZWITSERLAND

Bij den grooten-raad van gelijk Wallis is thans een ontwerp aanhangig, ten doel hebbende de herziening van de grondwet des kantons. Onder de door die vergadering reeds goedgekeurde artikelen is er een, hetwelk het Katholicismus tot de eenige godsdienst van staat verklaart. De protestantsche inwoners van het kanton, welke tot [illegible]

uitoefening van hunne eeredienst genoten hadden, hebben tegen dit besluit gereklameerd. Ook de groote raad van Zurich wil in deze zaak tusschen beide treden.

DUITSCHLAND

In den nacht van 15 op 16 dezer is de landversche bergstad Klausthal door eenen vreesselijken brand geteisterd. Verscheidene openbare gebouwen en nagenoeg driehonderd woonhuizen zijn, binnen den tijd van zes uren, in de asch gelegd. Verscheidene menschen werden bij de afzending van dit treurig berigt nog vermist.

— De koning van Pruissen heeft den 16 dezer zich andermaal op reis begeven, en wel naar de provincie Saksen.

ENGELAND

Hoewel gedurige en zware regenvlagen haar niet zelden daarin hinderden, bleef de koningin, volgens de berigten van Blair-Athol, dagelijks uitstapjes in de omstreken van het kasteel maken, terwijl de prins nu en dan deel nam aan ter zijner eere aangelegde jagtpartijen.

Men wilde opgemerkt hebben dat de hooge lucht van Schotland reeds een weldadigen invloed op de gezondheid der koningin heeft uitgeoefend.

— Men schrijft van Dublin in dato 14 dezer: In de vereeniging van de korporatie van Dublin, die heden plaats had, heeft de vergadering, het volgende adres van gelukwensching aan den heer O'Connell, aangenomen:

« Eerwaarde Heer!

Wij lord mayor, aldermen en burgers van Dublin, herinneren u, dat gij door uwe groote deugd en [illegible] standvastigheid, ter zake van de vrijheid der geheele wereld, en uwe bijzondere toegenegenheid voor dat gene wat uw vaderland aangaat, een voorwerp van onregtvaardige vervolging geworden zijt.

Wij begaven ons naar uwe gevangenis, om u ons leedgevoel uittedrukken, en te betuigen dat zij voor wier welzijn uw geheele leven, een leven van arbeid was, niet ondankbaar waren in uwe dagen van beproeving en lijden. Wij beloofden ons, dat wanneer uwe dagen van gijzeling verloopen zouden zijn, gij ons aan de deur uwer gevangenis zoudt vinden, om u nogmaals aan het hoofd van het volk te plaatsen, opdat gij het in den vreedzamen en zedelijken strijd, welke gij voor de verlossing van uw land ondernomen hadt, zoudt geleiden.

De Voorzienigheid heeft in hare goddelijke beschikkingen, tegen uwer gevangenschap willen verkorten, zij heeft in uwe persoon de regtvaardigheid doen zegevieren en uw roemrijk de vrijheid doen behalen, opdat gij het volk, door zedelijke middelen dezelve zoudt leeren verdienen en verkrijgen.

Wij begeven ons gevolgelijk, in dit gelukkige oogenblik bij u, om u met de behaalde overwinning geluk te wenschen. eene overwinning die, u nogmaals aan uwe vrienden terug gevende, het volk verbied voor de wet moet inboezemen, en het, uwe herhaalde aanmaningen navolgende, leeren dezelve nooit te schenden.

Bij uwe aanneming hebben wij met u getreurd, bij uwe roemrijke verlossing verblijden wij ons, en wij [illegible] het vaste geloof en de zoete hoop, dat de [illegible] niet ver af is, waarop wij u kunnen gelukwensch[illegible] met het doel van onzen arbeid te hebben [illegible] de herstelling van het nationale parlement in [illegible]nd. »

Dit adres zal woensdag [illegible] de geheele korporatie in groote plegtigheid O'Connell worden aangeboden.

— Het genootschap tot herroeping der unie heeft den 16 te Dublin eene vergadering gehouden. Die zitting is gekenmerkt geworden door eene uitgebreide redevoering van den heer O'Connell, in welke hij de middelen heeft blootgelegd, welke hij zich tot verkrijging der herroeping voorgenomen is te bedienen. Deze middelen bestaan hoofdzakelijk in de daarstelling van een zoogenaamd *Beschermend* genootschap, en in eene algemeene petitionering, strekkende om aan het Engelsche parlement de grieven van Ierland te doen te geven. Het genootschap zal tevens aan de koningin een verzoekschrift indienen, tenzinde haar te smeeken de regters die in het berugte staats-proces te Dublin zitting hebben gehad, van hun regt te ontzetten. O'Connell zal van zijne zijde Engeland doorloopen, teneinde aldaar bezwaren tegen Ierland te bepleiten en verdedigers voor haar te werven.

De bevrijder heeft ook in zijne rede zijne vreugde betuigd over de veranderde denkwijze der orangisten ten opzigte der repealers. Ierland zal even als hij, die gelukkige verandering toejuichen, welke gewis aan de Engelsche regering genoegzame stof tot overweging moet geven.

— De ministeriele dagbladen wenschen ieder die [illegible] zoo in Engeland als in Frankrijk, met het einde van den oorlog tusschen laatstgenoemd rijk en Marokko geluk, terwijl zij het tevens als eene groote en ontmoedigende misrekening voor de oorlogzieke partij in beide landen beschouwen. Zij prijzen verder de gematigdheid en goede trouw, door de Fransche regering bij deze gelegenheid betoond.

— Het schip Wicksburg, van New-Orleans naar New-York stevenende, heeft den 6 aug., op 26° br. en 87° 46' l. eene sloep, ontmoet, waarin zich zeven personen bevonden, die aan boord heeft genomen. Het waren de kapitein en manschap van den Engelschen schoener Orange, die op de reis van Jamaika naar Matanzas is vergaan. Deze ongelukkigen hadden dertien dagen in dit broeze vaartuig doorgebragt, hetwelk niet meer dan veertien voet lengte had. Toen zij door de Wicksbury werden opgenomen, waren zij derwijze uitgeput, dat men genoodzaakt was hen aan boord te hijschen. De jongste der matrozen overleefde slechts weinige uren zijne verlossing. Zij werden allen door eenen zoo fellen dorst gefolterd, dat zij, in drie dagen, ieder nagenoeg 3 gallons (24 flesschen) water dronken. Door een storm overvallen, die hun schip omver sloeg, hadden de matrozen van den Orange naauwelijks den tijd gehad, in hunne sloep te springen, zonder zelfs de mogelijkheid om ook den geringsten leeftogt mede te nemen. Gedurende de 13 dagen welke zij, aan de brandende hitte eener keerkringszon blootgesteld, op zee waren gebleven hadden zij slechts tweemaal een weinig regen gehad om hunnen brandenden dorst eenigermate te verzachten, en al hun voedsel had in vier kleine vischen bestaan, die zij in de holte van een hamboesriet hadden gevonden. Men stelle zich de wreede kwellingen voor, welke die ongelukkigen 13 dagen lang te verduren hadden.

— Bij het einde van 1843 bezat Engeland 70 ijzeren spoorwegen, wier daarstelling ruim 1000,000,000 francs gekost heeft, en welke gedurende dat jaar over eene uitgestrektheid van 33,000,000 Engelsche mylen, 23.000,000 reizigers vervoerd hadden.

SPANJE.

[illegible] Madrid wilde men den 12 dezer weten dat het ministerie voor de opening der kortes geene verandering of wijziging zal ondergaan. Een in die hoofdstad uitkomend dagblad meldt hieromtrent het volgende: « Er bestaat geen grond hoegenaamd voor het berigt dat de heer Martinez de la Rosa en de generaal Narvaez hunne betrekkingen zullen verwisselen. De eerste is herwaarts gekomen omdat zijne betrekking van gedeputeerde dit noodzakelijk maakte, alsook om de koningin en de ministers opheldering te geven omtrent de redenen, die hem noopen de portefeuille van buitenlandsche zaken welke hem is aangeboden, van de hand te wijzen. Wat de generaal Narvaez aangaat, het schijnt dat hij zijn post niet zou kunnen verlaten zonder het land aan hevige schokken bloot te stellen. Vriend en vijand weten dit. De meening dat het kabinet thans niet zal worden gewijzigd, wordt nog bevestigd door de werkzaamheid die in de verschillende ministeriën heerscht.

— Het stuk met het bovenstaande berigt vereenigen doet een telegraphische depêche uit Bayonne dd. 19 dezer, dat de heer Martinez de la Roza, de portefeuille van buitenlandsche zaken heeft aangenomen.

— Het gerucht van woelingen in Navarre wordt niet bevestigd. Integendeel, melden de laatste berigten dat in dat gewest de volmaakste rust heerschte, ofschoon de karlisten bij de verkiezingen de overhand hebben behaald.

— Al de ministeriën wedijveren in werkzaamheid, om aan de aanstaande kortes de noodige ontwerpen en maatregelen aan te bieden voor de bestissende regeling en het goede beheer van de zaken des [illegible]

FRANKRIJK

— Bij koninklijke ordonnantie van den 18 september is aan den maarschalk Bugeaud, gouverneur-generaal der Fransche bezittingen in Algerië, den titel verleend van hertog van de Isly.

Bij besluit van dezelfde dagteekening heeft de koning, op het rapport van den heer minister van kolomën tot den rang van onder-admiraal benoemd Z. K. H. de prins van Joinville.

(*Moniteur*).

— Te Parijs is het gerucht in omloop, dat koning Lodewijk Philips eenen brief van koningin Victoria ontvangen heeft, de uitnoodiging behelzende om zich op zijne reis naar Engeland ook door de Prins van Joinville te doen vergezellen.

— Het huwelijk van den hertog van Aumale met zijne nicht de prinses Caroline, dochter van den prins van Salerno, oom van den koning der beide Sicilien, is stellig bepaald; de prinses is 22 jaren oud.

De dispensatie voor dit huwelijk is den 6 te Rome geteekend geworden.

— Mgr. de aartsbisschop van Parijs is van zijne reis naar Holland en de Rijngewesten te Parijs terug.

— De regering heeft berigten van het eiland Taïti ontvangen, gedagteekend 24 april.

Na vruchteloos beproefd te hebben om de opstandelingen die ons te Taravan aangevallen hadden, tot onderwerping te brengen, is de gouverneur Bruat hen te Mahahana gaan bevechten; zij hadden daar verschansingen opgeworpen welke door ongeveer duizend man en drie kanons goed verdedigd werden.

Den 17n stapte de heer Bruat met 441 man [illegible] alle wapenen aan land. De versterkingen werden met de bajonet bemeesterd; de opstandelingen verloren 102 man, hun vaandel werd [illegible] hunne stukken vernageld.

's Anderendaags hebben wij hunne verdedigingswerken vernield en ons van hunne wapenen en krijgsbehoeften meester gemaakt.

Wij hebben van onze zijde het verlies van twee officieren te betreuren. Daarenboven tellen wij [illegible] gekwetsten.

(*Messager*)

Het dagblad *l'Univers* laat de mededeeling van bovenstaande berigten door de onderstaande aanmerkingen volgen:

» Die tijdingen hebben een eenparig gevoel van verontwaardiging te weeggebragt, bij al de dagbladen die zich eenigzins aan de eer van Frankrijk en aan het bloed van deszelfs kinderen laten gelegen leggen. Oorlog en oproer, ziedaar het erfdeel hetwelk de lage intrigues van Engeland zich heeft geschaamd heeft met de betrekking van koninklijk bekleeden, in dien ongelukkigen archipel [illegible] Onze dappere officieren, onze wakkere [illegible] in onderscheidene ontmoetingen gedood of gekwe

verafgelegene gevechten, nutteloze opofferingen, en tot slot van dit alles, een ontslag en eene gisping, ziedaar voor Frankrijk de vruchten eener expeditie aan welke onze wapenen roem, onze handel voordeel en onze staatkunde ontwikkeling hadden moeten inbrengen.

— Sir Pritchard was te Taïti niet alleen dominé-konsul, maar ook doctor, chirurgijn, vroedmeester en bonhezer.

— De voorwaarden op welke de vrede tusschen Frankrijk en Marokko is gesloten, zijn thans gedeeltelijk bekend. Het belangrijkste artikel van het verdrag is dat waarbij Abd-el-Kader *buiten de wet* gesteld wordt. De Marokkaansche regering heeft zich verbonden, om hem zoolang in de gansche uitgestrektheid van het rijk te doen vervolgen, tot dat hij van het Marokkaansche grondgebied verjaagd, of zijne vervolgers in handen gevallen zal zijn. In dit laatste geval zal de emir in eene der steden van de westelijke kust van het rijk worden opgesloten, tot dat de twee gouvernementen zich nopens de maatregelen zullen hebben verstaan, om de rust van Algerie, voor altijd, tegende ondernemingen van dien woelgeest te waarborgen. Bij een ander artikel wordt bepaald, dat de Marokkaansche bevelhebbers die den vrede geschonden en het Fransche grondgebied aangevallen hebben, op eene voorbeeldige wijze zullen worden gestraft, alsmede dat geene verzameling van Marokkaansche troepen op de Fransche grenzen zal worden gedoogd. Ten aanzien der oorlogs-kosten is men nog in het onzekere, of daaromtrent iets in het traktaat is vastgesteld geworden.

Wat daar ook van zij, de reeds bekende voorwaarden laten niets te wenschen over; zij regtvaardigen volkomen de eerbewijzen door de regering aan den maarschalk Bugeaud en aan den prins van Joinville verleend; want het is aan hunne vereenigde pogingen dat Frankrijk den thans gesloten eervollen vrede te danken heeft. (*Rev. Polit.*)

— De maarschalk Bugeaud zal, naar men zegt, tot in het laatst der maand oktober te Algiers blijven, en alsdan in november aanstaande naar Parijs terugkeeren.

— Querinsel, die eenmaal poogde den hertog van Aumale bij deszelfs terugkomst te Parijs te vermoorden, is te New-Orleans in hechtenis genomen wegens poging tot moord.

— Vóór eenigen tijd werden in eene restauratie in de wijk St. Jacques te Parijs, den gasten menschenhersens in plaats van kalfshersens voorgezet. Deze omstandigheid werd ter kennis van den politie-prefekt gebragt, die zich dan ook haastte, dit schandelijk gedrag te fnuiken. De heeren werden door den restaurateur door een' zieken-oppasser van het gasthuis *de la Piété* geleverd, die door afschuwelijke hebzucht gedreven, dezelve uit de geopende lijken nam, om ze te verkoopen! Hij werd met het verlies van zijn ambt voor de uitoefening van dit afschuwelijk handwerk gestraft.

(*Revue de Paris*)

— Onderscheidene dagbladen hebben deze dagen, op grond eener door de *Morning Herald* medegedeelde nota, de sluiting van een tractaat tusschen Engeland en Egypte aangekondigd. Het *Journal des Débats* verzekert, thans, dat het Engelsche ministerie op de nadrukkelijkste wijze het bestaan van dergelijk traktaat heeft ontkend; volgens dat blad, zou het kabinet van Londen hebben verklaard, dat de te dier zake door de *Morning-Herald* bekend gemaakte nota, even zoo vele dwalingen als woorden behelst. Het is tengevolge van door den heer Guizot aan lord Aberdeen gevraagde opheldering, dat deze laatste de hiervengenoemde verklaring heeft afgelegd. Al de geruchten welke men ter zake van het Anglo-Egyptisch verbond heeft verspreid, waren dus van allen grond ontbloot. (*Rev. Polit.*)

NEDERLAND.

's HERTOGENBOSCH, 21 September. De dag van heden kenmerkte zich door een even verrassend als hoogst indrukwekkend tooneel binnen onze stad.

Nadat het 3e en 4e bataillon van het 6e regiment infanterie alhier in garnisoen, in het bezit gekomen tot het houden van parade in onze tenue uitgerukt, en door het hoofd-aandel van het 2de regiment jagers, naar Limburg Stirum kommando gebragt, gevolgd door de divisie infanterie-hoop de plaats waar de troepen zich gerangeerd bevond.

Nadat Z. M. E. G. eene reguliere inspektie over het geheel gehouden had, eenige manoeuvres door hetzelve had doen ten uitvoer brengen, werd de heer majoor-adjudant onderofficier Ruds Moor, ridder der militaire Willemsorde 4de klasse en behoorende tot het 6de bataillon van gemelde troepsoort, op het publiek onderscheidens door den heer kolonel de Hamspelaer van het regiment, voor het front geroepen, waarop aan dezen verdienstelijken onderofficier bij eene dagorder van heden geschied en bekend gemaakt, dat hij bij het 1ste regiment infanterie, garnizoen te Amsterdam, was benoemd, gelijktijdig met de toespraak, welke de kolonel aan hem hield, de hooge onderscheiding te hebben ontvangen, namens Z. M. onzen geëerbiedigden Koning, te worden begiftigd met de St. Anna orde 5 klasse geschonken door den keizer aller Russen. Zulks geschiedde op eene zoo minzame en hartelijke wijze, dat het al de aanwezigen in eene hooge mate deed treffen.

Vervolgens werd er onder het spelen van het volksdeuntje, voor den nieuw gedekoreerde gedefileerd en genoot de bevoorregte onderofficier, na afloop der plegtigheid de verschuldigde onderscheiding, door meerdaan genoemden chef-majoor, binnen deszelfs woning te worden gebid, waarna de troep, ten hoogste opgewekt, kazernewaarts terugkeerde. (*Ingezonden*).

's BOSCH 23 Sept. '41. Zaturdag omstreeks 8 ure passeerde Z. M. de Koning, door deze stad en zette na van paarden te hebben verwisseld, zijne reis naar Grave voort. Na aldaar de nieuw aangelegde fortifikatien te hebben geïnspekteerd, is Z. M., op den middag wederom deze stad passerende, naar Tilburg teruggekeerd.

— Volgens eene berekening, steunende op officiële bronnen, blijkt, dat door elkander elk jaar 611 schepen, groetere en kleinere, te zamen van ongeveer 130,000 tonnen vergaan. 1500 menschen verliezen daarbij het leven.

MENGELWERK.

EENE LEEUWENJAGT.

Ontmoeting tijdens mijn verblijf aan de Kaap, op mijne reis rondom de wereld.

Slot van het vorig nummer.

De uitrusting voor eene leeuwenjagt is geen kinderspel. De hunnerwerder der expeditie moest in de eerste plaats onverschrokke, en getrouwe slaven uitkiezen; voorts hield hij zich onledig met het opsporen van sterke buffels en met het gereedmaken van eenen wagen met schietgaten, waaruit men somwijlen vuren moet, als men in plaats van eenen vijand, het ongeluk heeft verscheidenen te gelijk te ontmoeten.

Onze bakker Rouvière was gelukkig in zijne keuze, hij had zich met de bezorging van al het noodige belast en zich op eene uitmuntende wijze van zijne taak gekweten. Alles was gereed en in den vroegen morgen, nog voor het aanbreken van den dag, stelde onze karavane zich in beweging; zij was te zamengesteld uit veertien Europeanen en volkplanters en uit zeventien Kaffers en Hottentotten en koos haren weg langs bijna geheel uitgewischte sporen. Doch de Kaffer, die ons tot gids verstrekte, was de bekendigste geleider van de gansche kolonie, hij wareen derhalve gerust en opgeruimd.

Tegen den middag bereikten wij zonder eenig merkwaardig ongeval de plantagie van den heer Clark, die ons met gastvrijheid onthaalde. Ter dezer plaatse begaven wij ons weder op weg en kwamen weldra in eene streek die men teregt eene wildernis noemen kan. Slechts met moeite konden wij door de digte en doornige struiken, die den grond allerwege bedekten, voortkomen. De Oliphanten-rivier stroomde aan onze linkerzijde en van tijd tot tijd moesten wij langs haren oever voorttrekken, bij welke gelegenheid wij verscheidene Nijlpaarden, waarmede zij bevolkt is, opjoegen. Des avonds bereikten wij eene plantagie welke aan den heer Andrew toebehoort, die onzen onversaagden Rouvière met open armen ontving en als een' zijner beste vrienden onthaalde, ons zeggende, dat hij reeds sedert eenige weken, noch van een tijger, hoch van een rhinoceros, noch van een leeuw meer had hooren spreken. «Dan behoeven wij hooger op te gaan,» antwoordde onze koene geleider, «wij moeten een leeuw thuis brengen, al was hij ook zoo zacht als een lam.»

Onze halte was van korten duur en onze buffels herbamen weldra, met groot geweld, hunnen snellen loop. De landstreek, werwaarts wij ons begaven, veranderde spoedig van aanschijn en werd hoe langer hoe ruwer, de hitte was zoo smorend, dat wij verscheidene uren, onder onze matrassen uitgestrekt moesten doorbrengen. «Slaapt maar, slaapt maar,» riep Rouvière ons meermalen lagchende toe, «ik zal u wel wakker maken als het tijd is, en dan zult gij geen vaak meer in de oogen krijgen.»

Dezen nacht sloegen wij ons bivouac aan eenen groten poel van stilstaand water op, en verbeidden gerust het aanbreken van den dag. Bij het opgaan der zon hadden wij een onverwacht alarm dat ons allen uit den slaap hield. De ervaren kolonist Rouvière wierp eenen vorschenden blik op de bewegelooze buffelfs en stelde ons aanstonds gerust. «In den geheelen omtrek is noch tijger, noch leeuw aanwezig, zeide hij, onze buffels weten dit beter dan wij; het gerucht dat wij gehoord hebben is het gevolg van de nederstorting van eene rots, of van den val van eenen boom in het naburige woud, of van een luchtverschijnsel dat eene ontploffing ten gevolge heeft gehad. Komt aan, vrienden! laten wij onzen weg voortzetten...»

Onze nasporingen bleven vruchteloos. Den derden dag zaten wij bij den heer Anderson aan tafel, toen een slaaf, een Hottentot, op het onverwachts binnen kwam stuiven, ons aankondigde [illegible] gebrul van eenen leeuw [illegible]. «Welnu, die gast is welkom», [illegible] Rouvière glimlagchende. «Te wapen, vrienden! dat men terstond onze buffels aanspanne en mijne bevelen naauwgezet ten uitvoer breuge.» Andere verschrikte slaven kwamen de tijding van den eersten bevestigen, en ondanks de vertoogen van den heer Anderson, die weigerde ons te verzellen, wendden wij onze vlugtige schreden naar een woud, waar Rouvière vermoedde dat het bloeddorstige dier ter rust lag. Onderscheidene slaven van den [illegible] Anderson hadden zich vrijwillig aan onze kleine karavane aangesloten en de[illegible] de omstreken goed kenden, ontv[illegible] hij den last om van de achterzijde van het woud eene klopjagt te beginnen, en, als het mogelijk ware, den vijand naar de vlakte uit te drijven. Wij hielden halt aan een open vak van het woud, dat aan de eene zijde door hoog geboomte en aan den anderen kant door rotsachtige ongelijkheden van den grond omringd was, zoodat wij [illegible] mate als in een renperk besloten waren.

«Nu, vrienden, gij weet dat wij overeengekomen zijn, dat ik geen bevelen geven zou, derhalve moet ik ook alleen gehoorzaamd worden;

zonder dit ziet welligt niet een onzer de Kaap terug, » zeide de dappere Rouvière, zijn klein leger in oogenschouw nemende. « De vijand is niet ver meer. Daar moeten de buffels en de wagen staan; hier plaatst gij u in een gelid; achter u houden de Hottentotten de geladen geweren voor het tweede schot en het kruid en de kogels tot herhaling onzer vuurwapenen. Ik plaats mij voorop, twee passen voor u allen. Maar, in 's vredes naam, komt mij niet ter hulp als ge mij in gevaar ziet; blijft vereenigd en vast aan elkaar gesloten, of gij zijt kinderen des doods.... Stilte! ik heb hem gehoord!..... Beschouwt nu eens onze arme buffels. »

Inderdaad, een zeer ver gebrul trof onze ooren. Onze gehoorde geleiders waren om zoo te zeggen in elkander gekropen, zij hadden hunne hoofden naar een gemeenschappelijk middenpunt gekeerd, teneinde het geduchte gevaar dat hen dreigde, niet te zien; allen sidderden van vrees. « Ha, » riep Rouvière, zijne handen wrijvende, « onze bezoeker haast zich, wij behooren hem als eenen goeden buurman te onthalen... »

Een tweede gebrul deed zich meer van nabij hooren.

« Wel drommels!" ging onze stoute aanvoerder voort, « hij is vlug ter been, het is een sterke klant, hij zal aanstonds voor onze oogen staan.... Ik heb het u gezegd, houdt u allen goed en past op!"

De bakker Rouvière verdient om zijne behendigheid en koelbloedigheid algemeene bewondering. In eens sprong de leeuw uit het digte woud te voorschijn en ons ziende bleef hij plotseling staan, daarna naderde hij met langzame schreden, hij scheen nadenkend en dook op den grond neder.

« Geef acht, mannen! hij verstaat zijn handwerk," ging de onverschrokken bakker voort; « hij heeft reeds meer dan eens dit werk bij de hand gehad: laten wij hem ons kompliment gaan maken en hem noodzaken zich regtop te houden; volgt mij maar zoo digt mogelijk op elkander."

De leeuw stond op en was zoo beleefd om ook eenige schreden voorwaarts te doen, om ons te gemoet te komen. « Legt goed aan, kameraden," riep Rouvière ons toe, zich met den eenen knie op den grond plaatsende; « mikt goed en geeft op het komando van drie, vuur..... Geeft acht! een, twee, drie!...."

Wij bragten de bevelen van onzen aanvoerder stiptelijk ten uitvoer. Eene algemeene losbranding had plaats, en wij grepen schielijk de versch geladen geweren, welke de slaven ons aanboden. De leeuw had op de plaats waar hij stond, eenen verschrikkelijken sprong gedaan en verscheidene vlokken haar vlogen gelijktijdig in de lucht.

« Het is wel hard zulk een schoon dier te moeten dooden! » sprak Rouvière ons toe; « ziet, hij houdt zich als of het hem niet aangaat, hij zal zoo spoedig nog niet vallen, deze klant is voor een klein gerucht niet vervaard."

Het woedende dier hief een vervaarlijk gebrul aan, dat eenvoudig afgebroken werd door diepe zuchten; het sloeg met buitengewone hevigheid zijne zijden met zijne staart, zijne lange en bloedrode tong slingerde [illegible] met heftigheid over het borstelige haar van zijne [illegible] gerimpeld gelaat, en twee vale en vurige oogen draaiden in hunne holten rond. Geen onzer verroerde zich, niemand verloor den vreesselijken vijand [illegible] vijfentwintig man te bestrijden had, een enkel oogenblik uit het oog.

« Kloppen uwe harten [illegible] grees?" Vroeg Rouvière op fluisterenden toon, [illegible] omziende om zich van hunne gemoedsaandoeningen te overtuigen. « Houdt maar goeden moed, wij zullen in het eind wel zegevieren."

Het bloed van den leeuw stroomde overvloedig langs zijn ligchaam en verspreidde rondom hem den grond. « Komaan, mannen! » sprak de aanvoerder zoo zacht mogelijk, « nog eene algemeene losbranding, en dat elk schoot, zoo mogelijk, het hoofd of ten minste de borst treffe."

Wij wilden juist varen toen het geweer aan een onzer mannen ontviel; deze boog zich om het op te rapen en liet gelijktijdig de naakte borst van eenen achter hem gehurkten Hottentot zien. Op dat gezigt sprong de vreesselijke leeuw plotselijk als door een zwijmelgeest getroffen; zijne neusgaten openden zich wijd en sloten zich fijnel weder digt; hij rekte zich uit, kromp weder in een, en wendde zijn hoofd nu eens naar de regter dan weder naar de linker zijde, ten einde nogmaals de prooi te zien die hij begeert, welke hij hebben moet, en magtig worden zal. « Daar is een man achter mij die verloren is, » sprak Rouvière zachtjes. — « Ik verloren? » vroeg de Hottentot.

Werkelijk, de leeuw stelde zich in beweging en schudde zich met geweld af; met eenige groote sprongen vloog hij pijlsnel over Rouvière heen, wierp zeven of acht jagers overhoop, maakte zich van den Hottentot meester, sleurde hem uit het gelid en droeg hem omstreeks tien schreden ver; daar legde hij hem op den grond neder en hield hem onder zijnen verwaarlijken klauw, terwijl hij bij zich zelve schijnt te raadplegen of hij hem sparen of verscheuren wilde.

Wij hadden ons omgekeerd. — « Zijt gij gereed? » vroeg onze aanvoerder, die aan het hoofd van het peloton zijne post hernomen had. — « Ja, Welnu, vrienden! vuur..... »

De leeuw viel, maar rigtte zich bijna in hetzelfde oogenblik weder op. Hij liep over het ligchaam van den Hottentot heen en weder, gelijk de kat die met eene muis speelt. Rouvière naderde toen den leeuw alleen en zijde tot den slaaf: « houd u dood stil! » en van zeer nabij brandde hij gelijktijdig op het hoofd van den leeuw zijne twee pistolen los. Deze gaf eenen afgrijselijken gril, sperde zijnen bloedigen muil wijd open en deed de borst van den Hottentot tusschen zijne ontzettende tanden kraken. Eenige minuten later lagen twee dijken daar op elkander: de vreesselijkste leeuw die ooit uit de wildernissen van Afrika opgejaagd is en zijn slagtoffer.

« Gij schijnt verschrikt te wezen, » sprak Rouvière ons glimlachende aan; « ik kan het wel begrijpen. Het is zoo gemakkelijk niet als men denkt, om zich van zulke reuzen meester te maken. Wij mogen ons gelukkig achten, dat wij het verlies van slechts één man te betreuren hebben. »

Te midden van verschillende aandoeningen begroeven wij onzen armen Hottentot. De leeuw werd als een zegeteeken op den wagen geladen en wij keerden als overwinnaars, zegevierend naar de Kaapstad terug, waar wij met Algemeene toejuiching ontvangen werden. Nimmer zal ik de koelbloedigheid van onzen aanvoerder Rouvière, in dat bange oogenblik, vergeten. Mijne woorden zijn te zwak om al het ijzingwekkende daarvan naar waarheid te schetsen: men moet eens de vreesselijke worsteling met den koning der dieren bijgewoond hebben, om zich een juist denkbeeld te kunnen vormen van eene leeuwenjagt.

Jacques Arago.

Advertentien.

Verpachting
DER BANK VAN LEENING

Binnen de Stad *HEUSDEN*, voor 6 Jaren.

Op *Maandag den* 21 *October* 1844, ten 11 ure op het Stadhuis aldaar.

Het Reglement en de Voorwaarden liggen ter visie ter Stedelijke Secretarij.

Burgemeester en Wethouders der Stad *Heusden*,

C. VAN DONGEN,

Ter ordonnantie,

J. A. GERLACH, Junior.

*** F. KAT, N. J. TEN BOSCH, P. J. v. d. HORST, A. W. ABRAHAMSZ, J. NOë, A. Az., A. N. FABIUS, P. DE VRIES, T. S. REINHOLD, A. DE MOL VAN OTTERLOO, A. M. v. VALKENBURG en F. A. v. d. BREGGEN, Makelaars, zullen *op Woensdag den* 2. *October*, 1844, des middags ten 12½ ure, in de Brakke Grond in de Nes te *Amsterdam*, verkoopen

500 VATEN
KENTUCKY BLADEN TABAK,
BIJ KAVELINGEN VAN 4 VATEN.

Alles directelijk van *NIEUW ORLEANS* alhier aangevoerd. Breeder volgens notitie.

Voor Jagt-Liefhebbers.

Bij *GEBR. MULLER*, Boekhandelaars te *'s Hertogenbosch*, zijn nog eenige exemplaren te bekomen van de:

Proeve eener Handleiding tot de, in *Nederland*, meest voorkomende Jagten met den staanden hond; alsmede eene natuurkundige beschrijving der behandelde dieren, in verband met derzelver jagten, door Mr. Hub. Sassen. *Tweede veel vermeerderde en verbeterde druk.* Met een aanhangsel bevattende de noodigste JAGTVERORDENINGEN. Prijs..... f 1,25.

*** Degene, die GELDEN, GELDSWAARDE of PAPIEREN, *hoedanige ook*, onder zich heeft, toebehoorende aan *IDA WELHUIJZEN*, thans voor rekening van den Armen van *'s Bosch!!* aldaar in het Zinneloozenhuis geplaatst, wordt uitgenoodigd daarvan *vóór* of *uiterlijk* op den 15 October e. k. overgave te doen aan den Ondergeteekende, haren Curator.

den 17 *September* 1844.

DE JONG,
Burgemeester te *Oirschot*.

*** De Notaris *JOHANNES HENDRIK VAN DEN HAM*, gevestigd te *Boxtel*, zal voor de Erfgenamen van wijlen den Heere *H. OUPERS*, overleden te *Boxtel*,

PUBLIEK VERKOOPEN:

EEN HEERENHUIS met STAL, REMISE, WASCHHUIS, KNECHTSWONING, OPENPLAATS, VOORERF waarop Twee buitengewoon zware Lindenboomen, daarachter gelegen grooten TUIN beplant met Rijne vruchtdragende Boomen, VISCHVIJVER, TUINHUIS; BOSCH met *tweehonderd vijftig* stuks zware Eiken- en Beukenboomen, *drie* daarachter gelegen WEIDEN omplant met Hakhout, omstroomd door de rivier de Dommel, bijzonder geschikt voor Zomer- en Winterverblijf, Fabriek of geestelijk Gesticht, alles van elkander staande en gelegen te *Boxtel* op Duinendaal bij den straatweg, groot te zamen 3 Bunders, 70 Roeden, 97 Ellen.

Nog onder *Boxtel* 22 Bunders, 35 Roeden, 25 Ellen HUIZEN, BOUW-, WEILANDEN en HOUTBOSSCHEN.

Onder *Liempde* 5 Bunders, 86 Roeden WEILANDEN en HOUTBOSSCHEN, en

Onder *Cromvoirt* in het Bossche Veld, 4 Bunders, 47 Roeden, 30 Ellen HOOILAND.

Alles in 25 Koopen verdeeld en nader bij gedrukte Publicatiën omschreven.

Deze verkooping zal geschieden ten huize van *JOHANNES JOSEPHUS OFFERMANS*, in het Fortuin te *Boxtel*, provisioneel op *Woensdag*, den 10n. *October* 1844, des namiddags om drie ure, en definitief veertien dagen daarna zijnde *Woensdag* den 30 *October* 1844 ter zelfder plaatse en uur.

Nadere informatiën ten kantore van bovengemelden Notaris.

DEURS VAN AMSTERDAM.

Zaturdag 21 September, vier uur.

[illegible] S. 2½ pCt. 62⅝, ¼, ½. Nieuwe Int. 75½, ⅝. Dito [illegible] 99¼, ½. Synd. 4½ pCt. 99, ¾. Hamburg. 148½, ¼, 147½, ¾, 85 p. st 20½. Port te L. 2½ 47½. Oude Russen 4 pCt. 92, 96 Stiegl. en Co. 91½, ¾. Brasilien 100 p. st 87½.

Gedrukt bij D. A. A. DE ROOY